

Βρυξέλλες, 11 Ιουνίου 2003

Στο πλαίσιο των επαφών του Προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργού της Ελλάδος Κώστα Σημίτη με τους επικεφαλής των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), πραγματοποιήθηκε σήμερα στις 13.00 τοπική ώρα συνάντηση του Προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρομάνο Πρόντι, εν όψει της προετοιμασίας της Συνόδου του τακτικού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης στις 19 και 20 Ιουνίου.

Η συνάντηση των δύο ανδρών έλαβε χώρα στην έδρα της COMMISSION στο πλαίσιο γεύματος εργασίας, μετά το πέρας της οποίας (13.00-15.00), οι κύριοι Σημίτης και Πρόντι προέβησαν σε δηλώσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων.

Συγκεκριμένα, στις εισαγωγικές παρεμβάσεις τους είπαν τα εξής:

P. ΠΡΟΝΤΙ: Είχαμε μια πολύ φιλική συνομιλία στη διάρκεια ενός εξαιρετικού γεύματος εργασίας. Είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε την προετοιμασία της Συνόδου του τακτικού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης και φυσικά την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που θα μας απασχολήσουν και τα οποία είναι τα εξής:

- ◆ Τα αποτελέσματα των εργασιών της Συνέλευσης τα οποία ο Πρόεδρος Βαλερύ Ζισκάρ ντ' Εσταίν θα μας παρουσιάσει στη διάρκεια της πρωινής συνόδου την Παρασκευή 19 Ιουνίου.
 - ⇒ Συμφωνούμε όλοι ότι το Σχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης θα πρέπει να αποτελέσει το σημείο εκκίνησης για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη.
 - ⇒ Όπως ήδη γνωρίζετε, οι εργασίες της Συνέλευσης συνεχίζονται αυτές τις μέρες και θα πρέπει να αναμείνουμε τις οριστικές προτάσεις της. Σήμερα το απόγευμα και αύριο θα λάβουν χώρα οι τελευταίες συζητήσεις.
- ◆ Δεύτερον αναμένουμε να συντελεσθεί ουσιαστική πρόοδος, όσον αφορά τη μετανάστευση και το άσυλο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει να λάβει αποφάσεις, ειδικότερα ως προς τη χρηματοδοτική πλευρά του θέματος. Προς αυτή την κατεύθυνση έχει συνεισφέρει η Επιτροπή και οι προτάσεις της έχουν μέχρι στιγμής τύχει θερμής υποδοχής.

- ♦ Προτείνω ακόμη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να στείλει ένα ισχυρό μήνυμα για οικονομική ανάκαμψη.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Είχαμε πράγματι μια πολύ φιλική συνομιλία με τον Πρόεδρο Πρόντι. Έχω μέχρι στιγμής επισκεφθεί 16 ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και μετά απ' αυτήν την επίσκεψη μπορώ να πω ότι συνεχίζουμε εντατικά την προετοιμασία της Συνόδου Κορυφής.

- Όπως έχει ήδη προγραμματισθεί, θέλουμε να καταλήξουμε στη Θεσσαλονίκη με τη φάση προετοιμαστικού χαρακτήρα της Συνέλευσης, δηλαδή της προετοιμασίας του νέου Συντάγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγχρόνως να λάβουμε απόφαση για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη, έτσι ώστε οι εργασίες της να αρχίσουν τον Οκτώβριο και να τελειώσουν πριν από τις ευρωεκλογές.
- Συμφωνήσαμε με τον Πρόεδρο Πρόντι επί ορισμένων σημείων, πώς δηλαδή θα προετοιμάσουμε τη Διακυβερνητική, ποιο θα είναι το πλαίσιο των εργασιών της. Ασφαλώς στη Διακυβερνητική Διάσκεψη κάθε χώρα μπορεί να παρουσιάσει τις απόψεις της, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν θα πρέπει να συζητήσουμε όλα τα ζητήματα ξανά και από την αρχή. Αυτό θα σήμαινε πως οι εργασίες της Διακυβερνητικής δεν θα τελειώσουν εγκαίρως.
Η Συνέλευση δεν ήταν τρόπος τινά μια πρακτική άσκηση, προκειμένου να εξακριβώσουμε το τι λένε οι διάφορες χώρες. Η Συνέλευση υπήρξε μια πάρα πολύ σοβαρή προετοιμασία και όπως τώρα διαπιστώνουμε υπάρχει ένας συμβιβασμός επί του οποίου η πλειοψηφία των χωρών-μελών συμφωνεί. Αυτά, λοιπόν, τα αποτελέσματα των εργασιών της Συνέλευσης (τα οποία θα μας παρουσιάσει ο Πρόεδρος της Βαλερύ Ζισκάρ ντ' Εσταίν στη Σύνοδο Κορυφής της Θεσσαλονίκης) θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση, το πλαίσιο των συζητήσεων στη Διακυβερνητική, προκειμένου να καταλήξουμε εκεί σε μια τελική συμφωνία το συντομότερο δυνατό.
- Θέλω επίσης να υπογραμμίσω την επιτακτική ανάγκη του να συμφωνήσουμε σε μια κοινή μεταναστευτική πολιτική και κυρίως πώς καταπολεμούμε την παράνομη μετανάστευση. Διότι η παράνομη μετανάστευση αποτελεί ένα μεγάλο πρόβλημα για την Ευρώπη και κυρίως ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα για τη Νότια Ευρώπη, γιατί οι παράνομοι μετανάστες (λαθρομετανάστες) εισέρχονται στην Ένωση κυρίως από την Αφρική, τη Μέση Ανατολή και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Ρωσία, Ουκρανία, Μολδαβία).
- Και ακόμη θα πρέπει, στη διάρκεια των εργασιών της Συνόδου Κορυφής να συζητήσουμε θέματα διεθνούς πολιτικής, όπως είναι το Μεσανατολικό, η κατάσταση στο Ιράκ, τα Δυτικά Βαλκάνια και ασφαλώς τις διατλαντικές σχέσεις, προκειμένου να προετοιμάσουμε τη θέση της Ένωσης κατά τη Συνάντηση Κορυφής Ε.Ε-ΗΠΑ που θα ακολουθήσει στην Ουάσιγκτον στις 25 Ιουνίου με τον Πρόεδρο Μπους. Επιπροσθέτως, θα συζητήσουμε την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας.

Αυτές είναι οι βασικές θεματικές ενότητες που θα μας απασχολήσουν στη Θεσσαλονίκη. Πρόκειται, όπως αντιλαμβάνεσθε, για μια πολύ βεβαρημένη ατζέντα. Ωστόσο, εκφράζω την αισιοδοξία πως όλα αυτά τα θέματα θα συζητηθούν και επ' αυτών θα ληφθούν αποφάσεις.

Κλείνοντας, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να υπογραμμίσω αυτό που είπε ο Πρόεδρος Πρόντι στο τέλος της εισαγωγικής παρέμβασής του, ότι δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να στείλει ένα ηχηρό μήνυμα ότι θα συνεχίσει την προσπάθειά της για ανάπτυξη.

Αυτά από πλευράς μας. Ακούμε τις ερωτήσεις σας.

- ◆ Σε ερώτηση εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης προτίθεται να στείλει στην Τουρκία ένα μήνυμα (πέρα από τη ληφθείσα απόφαση γι' αυτήν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το Δεκέμβριο του 2002), ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απάντησαν ως εξής:

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Η απάντησή μου είναι ότι στο τελευταίο τακτικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Δεκέμβριος 2002) συμφωνήσαμε ότι θα εξετάσουμε τις σχέσεις με την Τουρκία, στο πλαίσιο της υποψηφιότητάς της, τον επόμενο χρόνο και ότι οι διαπραγματεύσεις θα αρχίσουν στο τέλος του 2004.

Επομένως, η Τουρκία πρέπει να καταβάλλει τώρα τις αναγκαίες προσπάθειες, εφαρμόζοντας το κοινοτικό κεκτημένο και εγκαίρως θα δούμε ποια θα είναι τα αποτελέσματα.

Δεν υπάρχει ανάγκη κάθε τρεις ή έξι μήνες να λέμε στις υποψήφιες χώρες (και όχι μόνον στην Τουρκία) «έχετε κάνει το άλφα ή το βήτα σημαντικό βήμα». Τώρα, τα πράγματα έχουν αλλάξει. Έχουμε ένα χρονοδιάγραμμα και εφαρμόζουμε αυτό το χρονοδιάγραμμα.

P. ΠΡΟΝΤΙ: Ο καθένας γνωρίζει τι πρέπει να κάνει. Αυτό είναι ξεκάθαρο.

- ◆ Σε ερώτηση για τα Δυτικά Βαλκάνια, την οικονομική υποστήριξη προς τις χώρες αυτές και το μήνυμα που προτίθεται να στείλει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης προς τις πέντε χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, οι κύριοι Ρομάνο Πρόντι και Κώστας Σημίτης απάντησαν ως εξής:

P. ΠΡΟΝΤΙ: Συζητήσαμε επίσης το θέμα των Δυτικών Βαλκανίων και είχαμε όντως σε βάθος συζητήσεις γι' αυτό το θέμα, εν όψει της προετοιμασίας της Συνόδου του τακτικού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της συνάντησης που θα γίνει με τις χώρες αυτές στις 21 Ιουνίου (σ.σ. η Επιτροπή έχει κάνει προτάσεις για τη νέα στρατηγική στις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δυτικών Βαλκανίων, σε συνδυασμό με την αύξηση της οικονομικής βοήθειας προς τις χώρες αυτές).

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Πιο συγκεκριμένα, κύριε Πρόντι, θα είχατε να μας πείτε κάτι;

P. ΠΡΟΝΤΙ: Δεν θα συγκεκριμενοποιήσω περαιτέρω, γιατί οι συνομιλίες ακόμη συνεχίζονται (σ.σ. οι σχετικές προτάσεις της Επιτροπής για τα Δυτικά Βαλκάνια θα πρέπει να εγκριθούν από το Συμβούλιο Υπουργών).

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ποιο είναι το πολιτικό μήνυμα προς τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων;

P. ΠΡΟΝΤΙ: Το πολιτικό μήνυμα είναι ότι εργαζόμαστε για να γίνουν μια μέρα και οι χώρες αυτές μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διότι, όπως γνωρίζετε, υπάρχει μια πολιτική από την Ευρωπαϊκή Ένωση γι' αυτό το θέμα που έχει ήδη αποφασισθεί.

Βέβαια, η πόρτα για τις χώρες αυτές δεν είναι κλειστή, ωστόσο θα πρέπει να καταβάλουν τις αναγκαίες προσπάθειες, προκειμένου ο δρόμος που θα τις οδηγήσει στην Ένωση να καταστεί δυνατός. Αλλά τώρα δεν είναι δυνατόν να αποφασίσουμε για το πότε.

K. ΣΗΜΙΤΗΣ: Θα συμφωνήσω με τον κ. Πρόντι. Το μήνυμα είναι ότι στο μέλλον τις θέλουμε τις χώρες αυτές να γίνουν μέλη της Ένωσης.

Όμως, υπάρχουν προϋποθέσεις. Η κατάσταση πρέπει να αλλάξει και όλοι μας πρέπει να εργασθούμε, έτσι ώστε αυτό να συμβεί. Αυτό είναι το μήνυμα.

Και αυτό είναι ένα θετικό μήνυμα: Τις θέλουμε αυτές τις χώρες. Αλλά υπάρχει η ανάγκη της αλλαγής των υφισταμένων συνθηκών.

P. ΠΡΟΝΤΙ: Οσο περισσότερο τις «σπρώχνουμε» τις χώρες αυτές (προς την κατεύθυνση των μεταρρυθμίσεων και αλλαγών) θα υπάρχει όλο και μεγαλύτερη συνεργασία. Αυτή, όμως, είναι μια διαδικασία που απαιτεί τις δικές της μεθόδους. Περιφερειακή πολιτική γι' αυτές τις χώρες, ναι, αλλά κάθε χώρα πρέπει να κάνει τη δική της δουλειά στο εσωτερικό της (ανάλογα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις). (Each candidate country must make its homework).

- ◆ Σε ερώτηση που απευθύνθηκε στον Προεδρεύοντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και πάλι για τα Δυτικά Βαλκάνια με έμφαση στην οικονομική χρηματοδότηση των χωρών αυτών, ο κ. Σημίτης απάντησε:

«Γνωρίζετε ότι η Επιτροπή έχει κάνει προτάσεις και συζητάμε στη βάση αυτών των προτάσεων. Πάντα στην Ένωση όταν υποβάλλονται προτάσεις για χρηματοδότηση, κάποιες χώρες τη δέχονται, κάποιες χώρες δεν τη δέχονται, ορισμένες επιθυμούν αύξηση της (υφιστάμενης) χρηματοδότησης και άλλες επιδιώκουν τη μείωσή της. Ετσι συμβαίνει πάντα σε όλες τις συζητήσεις».

- ◆ Σε ερώτηση για την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Προεδρίας σε συνεργασία με τη γερμανική κυβέρνηση για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρώπη, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρομάνο Πρόντι απάντησε ως ακολούθως:

«Εάν συμφωνήσουμε επί του πλαισίου της πρωτοβουλίας, θα πρέπει να υποβάλουμε συγκεκριμένες προτάσεις, προκειμένου να κινητοποιήσουμε τα υπάρχοντα χρηματοδοτικά μέσα προς την κατεύθυνση της εφαρμογής της στρατηγικής της Λισσαβόνας αφ' ενός και βοηθώντας τη διαμόρφωση της νέας διευρυμένης Ευρώπης αφ' ετέρου.

Κατά συνέπεια οι δύο κατευθύνσεις προς τις οποίες πρέπει να εργαστούμε είναι σαφείς: Διευρωπαϊκά δίκτυα και έρευνα. Διότι, πέρυσι, όταν τα κονδύλια που διατέθηκαν για την έρευνα δεν σημείωσαν καμία αύξηση, η ιδιωτική προσπάθεια για την έρευνα μειώθηκε. Ως εκ τούτου θα πρέπει να ανακάμψουμε. Διαφορετικά, η ανάπτυξη της Ευρώπης δεν θα έχει στέρεη βάση. Αυτό είναι το σαφές μήνυμα».

Και ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Κώστας Σημίτης πρόσθεσε:

«Συμφωνώ με τα όσα είπε ο κ. Πρόντι. Αναμένουμε, κατά τη Σύνοδο Κορυφής της Θεσσαλονίκης, τις διευκρινίσεις που θα μας κάνει ο κ. Πρόντι, θα συζητήσουμε επ' αυτών και θα αποφασίσουμε ποια θα είναι η συνέχεια».

- ◆ Σε ερώτηση προς τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πώς και γιατί άλλαξε γνώμη αναφορικά με τα όσα είχε πει (στην Αθήνα κατά τη Σύνοδο Κορυφής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Καναδά) για το σχέδιο Συντάγματος που αναμένεται να υποβάλει ο κ. Ντ' Εσταίν στη Σύνοδο Κορυφής της Θεσσαλονίκης, ο κ. Πρόντι απάντησε ως εξής:

«Πιστεύω πως οι παρατηρήσεις στις οποίες τότε προέβην, απέβησαν πολύ πολύ χρήσιμες με την έννοια ότι «έσπρωξαν» τις συζητήσεις προς τα εμπρός, προς την κατεύθυνση της προόδου. Και ασφαλώς η κρίση «εάν άλλαξα ή όχι γνώμη» δεν είναι μια κρίση γενικής υφής, το αντίθετο μάλιστα. Τα όσα είπα είχαν ως πραγματικό κίνητρο συγκεκριμένες παρατηρήσεις μου επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Ίσως, αύριο βράδυ, ίσως μεθαύριο θα έχουμε μια σαφή εικόνα για το πόσες απ' αυτές τις παρατηρήσεις θα γίνουν δεκτές. Ασφαλώς, σήμερα δεν είμαστε στη θέση στην οποία ευρισκόμαστε, όταν έκανα τις παρατηρήσεις μου».

- ◆ Σε ερώτηση δημοσιογράφου προς τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και πάλι για την Τουρκία, ο κ. Πρόντι απάντησε:

«Το μήνυμα είναι ξεκάθαρο. Έχουμε την υποχρέωση να εξετάσουμε τις νομοθετικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις στην Τουρκία σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα την εφαρμογή των κριτηρίων της Κοπεγχάγης.

Όπως γνωρίζετε, η εξέταση της πορείας αυτών των αλλαγών και μεταρρυθμίσεων θα γίνει του χρόνου.

Κατά συνέπεια, η σύσταση προς την Τουρκία είναι: Εργασθείτε προς αυτές τις κατευθύνσεις και λάβετε υπ' όψιν σας ότι τα κριτήρια της Κοπεγχάγης

δεν επιδέχονται επιλεκτική εφαρμογή. Τα κριτήρια της Κοπεγχάγης συνιστούν ένα ενιαίο οργανικό σύνολο και ως εκ τούτου η τουρκική κυβέρνηση πρέπει να κάνει εκείνα τα αναγκαία βήματα και να καταβάλει το μέγιστο των προσπαθειών της προς την κατεύθυνση της εφαρμογής των κριτηρίων της Κοπεγχάγης στην καθημερινή ζωή των Τούρκων πολιτών».

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ – Ρ. ΠΡΟΝΤΙ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είχε επίσης συνάντηση με τον Υπατο Εκπρόσωπο για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης Χαβιέ Σολάνα, ενώ αργότερα πραγματοποιήθηκε η λεγόμενη διαθεσμική συνάντηση των Προέδρων Κώστα Σημίτη, Ρομάνο Πρόντι και Παι Κοξ των τριών κορυφαίων θεσμικών Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στην έδρα του Ευρωκοινοβουλίου. (δεν έγιναν δηλώσεις).